

Winther: Jeg stemte for det Forslag, som blev vedtaget ved forrige Behandling, fordi det forekom mig at være en ønskelig Stilling, at man overlod det aldeles til de vedkommende Menigheder at give de Gaver, de vilde, idet man paa den anden Side havde affkaffet Tvangen til at yde endel Præster Lønning igjennem Offer, paa Grund af at man havde ansat rigelige faste Lønninger for Præsterne, saaledes som Loven er affattet. Det er nemlig min Mening, at denne Lovs Bestemmelser gaa ud paa at yde meget Mere, end der burde ydes til Præstestabets faste Lønning. Nu derimod hører jeg idag en Forhandling, hvori Nogle hebreide Andre, at Offringen i Kirkerne skal være til Forargelse for Nogle, hvorimod Andre paastaa, at det er forargeligt, at man forbyder at offre i Kirken. Det er en uheldig Stilling, hvori vi ere her i denne Sag i det Hele taget; og hvis er Skylden? Det er deres, som i den grundlovgivende Rigsforsamling ikke vilde give Slip paa denne hele Side af Sagen som en grundlovmæssig Ret, nemlig Lønningspørgsmaalet. Havde man dengang fulgt det Raad, der blev givet af nuværende Biskop Grundtvig, at man ikke skulde give nogen Understøttelse til nogen Kirke i Landet, saa havde man været fri for disse Forhandlinger, som ikke kunne Andet end saare mange Menigheder saavel her som ude i Landet. Der kan aldrig blive en sand Frihed for Menighederne, saalænge denne Grundlovsbestemmelse bestaar, og det forekommer mig, at det er en Pligt, at vi, efterat vi nu i omtrent 20 Aar have set en saadan Tilstand, fuld af Forviklinger og Forargelse, gjøre Bort til, at den kan komme til ret snart at ophøre, og jeg haaber, at der vil fremkomme Forslag til en Grundlovsforandring med Hensyn til dette Punkt, saaledes at det kan blive en Sandhed, at Folketirken kan komme til at nyde en ligesaa stor Frihed som andre kirkelige Samfund i Staten. Det ærede Medlem for Ribe Amts 4de Valgkreds (Termanfen) talte fra et meget sjønt Standpunkt — det har altid glædet mig at høre ham tale om disse Forhold — men det forekommer mig dog, at han idag ikke lagde tilstrækkelig Vægt paa den Paastand, der er fremkommen fra andre

Sider om, at det vilde være til Forargelse for Menigheden at vedblive med denne Skik at offre i Kirken. Naar man stiller sig paa et saa smukt Standpunkt, som det ærede Medlem gjør, og vil have, at man ikke skal give Forargelse fra den modsatte Side, hvorfor skal man da ikke vogte sig selv for at give Forargelse til en anden Side? Det er disse Udtalelser fra forskellige Sider, der gjøre, at jeg vil stemme for det Endringsforslag, som forelægges her idag, idet jeg aldeles ikke kan være enig med det ærede Medlem for Svendborg Amts 5te Valgkreds (Høgebro), som tror, at det derved forbydes Nogen at give Præsten, hvad han vil. Der er kun sagt: I maa ikke yde Eders Gave paa den og den Dag og i Anledning af den og den kirkelige Handling; men der er ikke talt et Ord om, at de ikke maa give Præsten en eller flere Gange eller, naar de ellers selv behage, hvad de nu ønske at give ham. Der er den fuldeste Frihed for Menighedens Medlemmer til at yde Præsten, hvad deres gode Hjerte og Kjærlighed til Manden kan opfordre dem til at yde ham. Det er for mig Hovedpunktet, at denne Frihed er tilstede, og naar den kan komme tilstede paa en saadan Maade, at den ikke forarger Nogen; saa siger jeg, at dette er den bedste Maade; men det er ikke den bedste Maade, naar det skal staa saaledes, at det forarger visse Medlemmer af Menigheden. Lader os undgaa Forargelse, fra hvilken Side den end kunde komme, og lader os ønske, at vi kunne blive fri for at skulle beskæftige os med, hvad der overhovedet kan være det Forargelige i et Samfund, som ikke alle Medlemmer her i dette Thing høre til. Dersom den Dpfattelse, som det ærede Medlem for Svendborg Amts 5te Valgkreds gjorde gjældende, at der i dette Forslag skulde ligge et Forbud imod at give frivillige Kjærlighedsgaver til Religionslæreren og Sjælesørgeren, var rigtig, saa vilde jeg stemme imod Forslaget, men dette ligger aldeles ikke deri. Hvad er det, man befrygter fra den modsatte Side af den, hvorpaa det ærede Medlem staar? Man befrygter, at naar nogle Medlemmer af Menigheden frivillig offre ved visse Leiligheder, saa skal dette udøve en moralsk Tvang eller om